

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

S. Avrel. Avgvstini Confessionvm Libri X

Augustinus, Aurelius

Coloniae, 1646

Cap. VII. Cognita Fausti imperitia, se conatum proficiendi in secta Manichæorum abjecisse, idque sibi initium conversionis fuisse.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10120

sua illinere, & Grammaticis fucis, Theologiæ hæreticæ fraudes occultare. Nec mirum est, plerumque hæreticos plus verbis studere, quam Catholicos: cum enim veritate destituantur, illius speciem & larvam à Grammatica & Rhetorica mutuare coguntur.

C A P. VII.

Cognita Fausti imperitia, se conatum proficiendi in secta Manichæorum abjecisse, idque sibi initium conversionis fuisse.

I. **N**Am posteaquam ille mihi imperitus earum artium, quibus eum excellere putaveram, satis apparuit, desperare cœpi posse eum mihi illa, quæ me movebant, aperire atque dissolvere: quorum quidem ignarus, posset veritatem tenere pietatis, sed si Manichæus non esset. Libri quippe eorum pleni sunt longissimis fabulis, de cœlo, & sideribus, & sole, & luna: quæ mihi eum, quod utique cupiebam, collatis numerorum rationibus, quos alibi ego legeram, utrum potius ita essent, ut Manichæi libris continebantur: an certe vel par etiam inde ratio redderetur, subtiliter explicare posse, jam non arbitrabar. Quæ tamen ubi consideranda & discutienda protuli, modeste sane ille, nec ausus est subire ipsam sarcinam. Noverat enim se ista non nosse, nec eum puduit confiteri. Non erat de talibus, quales multos loquaces passus eram, conantes ea me docere, & dicentes nihil. Iste vero cor habebat, & si non rectum ad te, nec tamen nimis incautum ad se ipsum. Non usquequaque imperitus erat imperitiæ suæ,
& no-

& noluit se temere disputando in ea coartari, unde nec exitus ei ullus, nec facilis esset reditus: & jam hinc mihi amplius placuit. *b* Pulchrior est enim temperantia contentis animi, quam illa, quæ nosse cupiebam: & eum in omnibus difficilioribus & subtilioribus quæstionibus talem inueniebam.

1. Refracto itaque studio, quo intenderam in Manichæi literas, magisque desperans de cæteris eorum doctoribus; quando in multis, quæ me movebant, ita ille nominatus apparuit: cœpi cum eo pro studio ejus agere vitam, quo ipse flagrabat, in eas literas; quas tunc jam Rhetor Carthaginis, adolescentes docebam: & legere cum eó, siue quæ ille audita desideraret, siue quæ ipse tali ingenio apta existimarem. Cæterum omnis conatus meus, quo proficere in illa secta statueram, illo homine cognito prorsus intercidit: non ut ab eis omnino separarer, sed quasi melius quicquam non inueniens, eo, quo jam quoquo modo irrueram, contentus interim esse decreveram: nisi aliquid forte, quod magis eligendum esset, eluceret.

3. Ita ille Faustus, qui multis laqueus mortis extitit, meum laqueum quo captus eram, relaxare jam cœperat, nec volens, nec sciens. Manus enim tuæ Deus meus, in abdito providentiæ tuæ, non deserebant animam meam: & de sanguine cordis matris meæ, per lachrymas ejus diebus ac noctibus, pro me sacrificabatur tibi. Et egisti mecum miris & occultis modis; tu illud egisti Deus meus; nam à Domino gressus hominis diri-

Psal. 36.

23.

G 7

gers-

gentur, & viam ejus volet; aut quæ procuratio salutis, præter manum tuam, reficientem, quæ fecisti?

N O T Æ.

- a) *Sed si Manichæus non esset*) Catholici veritatem pietatis tenent ab iis que scientiis naturalibus, sciunt enim eas non esse saluti necessarias. Manichæi nec falsam suam religionem sine his tenere possunt, putant enim *persinere ad fidem*.
- b) *Pulchrior est enim temperantia*) ut anima rationalis præstantior est omnibus rebus corporeis, ita virtutes quæ illam pulchram reddunt, vincunt pulchritudinem solis ac siderum, quæ S. D. intelligere cupiebat.

V S V S.

1. Etsi Faustus naturali quadam ingenuitate & morali modestia, nollet sibi arrogare scientiam eorum, quæ nesciebat: nihil tamen ipsi hæc, aliæque virtutes morales proderant, quia *sine fide impossibile est placere Deo*. Vnde merito gratias debemus Deo, qui in vera religione nati & educati sumus.
2. Quam mirabilis est Deus in sanctis suis vocandis & justificandis! Faustus magnus ille laqueus Diaboli, qui multos implicaverat suis nexibus, laqueum erroris, quo Augustinus tenebatur, cœpit contere. Nam *primus illius ad fidem Catholicam gradus fuit, cernere, Manichæorum errores à suis Doctoribus non posse defendi, nec veritatem in eorum secta reperiri*.
3. Non dubium est, si non plerisque, certe multos sectarios in hoc primo conversionis gradu, cum S. Augustino consistere, dum palpant Doctorum suorum imperitiam, & manifeste cernunt quosdam errores, qui nulla possunt tergiversatione celari. Vnde necessario de veritate in sua secta reperienda desperare coguntur, quamvis eam vel simulent vel retineant, quia melius quid inveniri posse non putant, aut quia libertas carnis & fastus ita suadet, aut quia metus principum & inopiæ retinet.